

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 728/2014-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného advokátkou JUDr. Melániou Knopovou, Štúrova 20, Košice, pre namietané porušenie jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 12 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 7 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajskej prokuratúry v Košiciach č. k. 1/1 KPt 670/12/8800-48 z 1. júla 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. septembra 2014 faxom a 3. septembra 2014 poštou doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 ústavy a čl. 12 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 7 ods. 1 listiny, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. 1/1 KPt 670/12/8800-48 z 1. júla 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Košice-okolie (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pv 245/14/8806-9 z 29. mája 2014 „*bolo podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zastavené trestné stíhanie proti obvineným [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] pre spolupáchateľstvo prečinu porušovania domovej slobody podľa § 20, § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona pre skutok, že v Košiciach na ulici [REDAKOVANÉ] dňa 15. 10. 2011 v čase okolo obeda za použitia násilia prostredníctvom nestotožneného zámočníka vypáčili a následne vymenili vložku na zámku vchodových dverí do rodinného domu [REDAKOVANÉ], následne vošli dnu využijúc neprítomnosť všetkých členov rodiny menovaného, ktorí si plnili pracovné povinnosti mimo mesta Košice a v tomto dome doposiaľ zotrvávajú bez súhlasu*

poškodeného, pretože nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci“. Uznesenie okresnej prokuratúry napadla sťažnosťou JUDr. Melánia Knopová ako splnomocnenkyňa poškodeného, t. j. sťažovateľa. Prokurátor krajskej prokuratúry napadnutým uznesením podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uvedenú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

Sťažovateľ, ktorý na strane 2 až 9 sťažnosti podrobne opisuje priebeh trestného konania od vznesenia obvinenia obvineným v roku 2012 až po vydanie napadnutého uznesenia, sa domnieva, že týmto uznesením došlo k porušeniu jeho označených práv, čo odôvodňuje takto:

„Od 15. 10. 2011, kedy za použitia násilia prostredníctvom nestotožneného zámočníka [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] vypáčili a následne násilne vymenili vložku na vchodových dverách do rodinného domu [REDAKOVANÉ], následne vošli dnu využívajúc neprítomnosť všetkých členov rodiny menovaného v 41. a 42. týždni roku 2011, ktorí si plnili pracovné povinnosti mimo mesta Košíc, a v tomto rodinnom dome doposiaľ zotrvávajú bez súhlasu poškodeného [REDAKOVANÉ], čím takto zasiahli do domovej slobody celej rodiny a spôsobili doposiaľ presne nezistenú škodu poškodením zámku a používaním osobných vecí, teda neoprávnene vnikli do obydlija iného a neoprávnene tam zotrvávajú, hrubým spôsobom zasiahli do môjho základného ľudského práva vlastníť majetok, keď podľa ustáleného názoru Ústavného súdu SR ku obsahu vlastníckeho práva, výkon vlastníckych práv teda znamená nielen majetok mať, ale s ním právne relevantným spôsobom nakladať k účelu, na ktorý bol nadobudnutý. Od 15. 10. 2011 mi je znemožnené rodinný dom na [REDAKOVANÉ] držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním, preto namietam porušovanie môjho základného ľudského práva vlastníť majetok, ktorého ochranu garantuje čl. 20 ods. 1 ústavy.“

Na základe uvedených skutočností v petite žiada, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezhom:

„Základné ľudské právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na ochranu nedotknuteľnosti obydlija podľa čl. 21 ods. 1 Ústavy SR, ktorým sa garantuje ochrana

nedotknuteľnosť obydlia, základné ľudské právo sťažovateľa podľa čl. 8 ods. 1 na rešpektovanie súkromného a rodinného života, ktorým sa garantuje jeho právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie, základné právo podľa čl. 12 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ktorým sa garantuje nedotknuteľnosť obydlia, základné právo podľa čl. 7 ods. 1 Listiny, ktorým sa garantuje nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, základné ľudské právo sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, ktorým je garantované právo každého jednotlivca vlastniť majetok, a napokon základné ľudské právo podľa čl. 1 vety prvej Dodatkového protokolu ku Dohovoru, ktorým je garantovaná ochrana práva na pokojné užívanie svojho majetku uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry v Košiciach sp. zn. 1/1 KPt 670/12-8800-48 zo dňa 1. 7. 2014, porušené bolo.

Uznesenie Krajskej prokuratúry v Košiciach sp. zn. 1/1 KPt 670/12-8800-48 zo dňa 1. 7. 2014 sa zrušuje, a vec sa vracia tomuto štátnemu orgánu na ďalšie konanie. Rovnako sa ruší jemu predchádzajúce uznesenie Okresnej prokuratúry Košice-okolie sp. zn. 1 Pv 245/14/8806-9 zo dňa 29. 5. 2014.

██████████ sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume: 30.000,- Eur, ktorú sumuje Krajská prokuratúra v Košiciach povinná zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Krajská prokuratúra Košice je povinná uhradiť ██████████ trovy právneho zastúpenia v sume: 284,08,- Eur na bežný účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Melánii Knopovej... do 15 dní od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 ústavy a čl. 12 ods. 1 listiny, základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 7 ods. 1 listiny, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením krajskej prokuratúry č. k. 1/1 KPt 670/12/8800-48 z 1. júla 2014, ktorým zamietla sťažnosť splnomocnenkyne sťažovateľa proti uzneseniu okresnej prokuratúry č. k. 1 Pv 245/14/8806-9 z 29. mája 2014 o zastavení trestného stíhania proti obvineným.

Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že orgán verejnej moci by mohol porušiť základné práva hmotnej povahy len vtedy, keby porušil aj procesné garancie zaručené čl. 46 až čl. 48 ústavy (m. m. III. ÚS 382/2011).

Ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia orgánov verejnej moci pri predbežnom prerokovaní vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, ústavný súd považuje takúto sťažnosť za zjavne neopodstatnenú (II. ÚS 104/04).

Dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (III. ÚS 138/02).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ namieta porušenie označených práv krajskou prokuratúrou ako orgánom verejnej moci bez akejkoľvek spojitosti s princípmi spravodlivého procesu vyplývajúcimi z čl. 46 až 48 ústavy, čo samo osebe zakladá dôvod odmietnutia jeho sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenej.

Napriek tomu ústavný súd preskúmal sťažovateľom napadnuté uznesenie krajskej prokuratúry, ktorá v relevantnej časti jeho odôvodnenia uviedla:

„Pre posúdenie zákonnosti napadnutého rozhodnutia (t. j. uznesenia okresnej prokuratúry, pozn.) je namieste uviesť, že nebol zistený ani priamy, či nepriamy úmysel obvinených zasahovať do práva na domovú slobodu iného subjektu. Naopak, rešpektujúc toto právo iného, títo realizovali aj vlastnícke práva vyplývajúce z vlastníckych pomerov založených relevantnými právnymi skutočnosťami...

Prokurátor okresnej prokuratúry v napadnutom uznesení podrobne rozviedol, akými právnymi úvahami sa riadil pri vydaní tohto meritórneho rozhodnutia...

O oprávnenosti užívania tejto nehnuteľnosti ich utvrdili aj súdne rozhodnutia vydané v civilnom konaní. Uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co/40/2009-188 z 9. februára 2009 bolo potvrdené uznesenie Okresného súdu Košice II sp. zn. 14 C/79/2006 z 24. novembra 2008, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie predbežného opatrenia zadržať sa vstupu [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] na nehnuteľnosť zapísanej na LV [REDAKOVANÉ] - zastavené plochy a nádvorcia vo výmere 374 m² a do rodinného domu [REDAKOVANÉ] až do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Košice II sp. zn. 14 C/79/2006. V tomto rozhodnutí súd konštatuje, že tak navrhovateľ [REDAKOVANÉ] ako aj odporkyňa [REDAKOVANÉ] sú oprávnení užívať uvedenú nehnuteľnosť podľa pomeru svojho podielu k nehnuteľnosti a na strane druhej sú obmedzení pri dispozícii s touto spoločnou vecou rovnakým právom druhého spoluvlastníka.

Ďalším uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 Co/147/2012-364 z 23. mája 2012 bolo potvrdené uznesenie Okresného súdu Košice II sp. zn. 14 C/79/2006-330 z 22. februára 2012 a uznesenie Okresného súdu Košice II sp. zn. 14 C/79/2006-332 z 2. marca 2012, ktorými bol zamietnutý návrh [REDAKOVANÉ] na vstup [REDAKOVANÉ], ako ďalšieho účastníka do vyššie uvedených nehnuteľností... Odvolací súd sa stotožnil aj s tým právnym záverom súdu prvého stupňa, že účastníci konania sú podieloví spoluvlastníci, pričom majú rovnaké práva na užívanie nehnuteľnosti, ktorá je v ich podielovom spoluvlastníctve. Preto akýkoľvek zákaz ktorémukoľvek zo spoluvlastníkov by nebol v súlade s jeho právom vyplývajúcim z ustanovenia § 126 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Tieto rozhodnutia súdu utvrdili oboch obvinených, že konali v súlade so zákonom, ak začali obývať tento rodinný dom a príslušné nehnuteľnosti. Správne preto konštatoval prokurátor okresnej prokuratúry, že v ich konaní absentuje zavinenie z trestného činu podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

Uvedené rozhodnutia prokurátora okresnej prokuratúry je zákonné aj preto, že je v súlade so súčasnou platnou právnou úpravou o predbežnej otázke v zmysle § 7 ods. 1 Trestného poriadku... Až po vydaní tohto rozhodnutia v občianskom súdnom konaní, bude

vyriešená otázka užívacieho práva subjektu. Teda až právoplatné rozhodnutie súdu o uložení povinnosti vypratať dom zakladá trestnosť činu.“

Vykonaním ústavného prieskumu napadnutého rozhodnutia ústavný súd dospel k záveru, že krajská prokuratúra dostatočne a presvedčivo odôvodnila svoje rozhodnutie o zamietnutí predloženej sťažnosti, pričom z tohto odôvodnenia nevyplýva nič, čo by vzhľadom aj na doterajšie výsledky súčasne prebiehajúceho civilného konania pred všeobecnými súdmi signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad a aplikáciu relevantnej zákonnej úpravy trestného konania krajskou prokuratúrou.

Keďže ústavný súd v danom prípade nezistil žiadnu možnosť porušenia označených práv sťažovateľa krajskou prokuratúrou, reálnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať v ďalšom konaní, sťažnosť podľa § 25 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec uvedeného ústavný súd s prihliadnutím na podstatu nastoleného problému upriamuje pozornosť sťažovateľa na svoju judikatúru (napr. III. ÚS 324/05, III. ÚS 284/07), z ktorej vyplýva, že súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo na trestnoprávnu ochranu, obsahom ktorého je oprávnenie, aby sa orgány činné v trestnom konaní trestným oznámením, resp. inými podaniami náležite zaoberali. Porušiť toto právo by mohli jedine vtedy, keby podanie dotknutej osoby ignorovali alebo mu nevenovali pozornosť zodpovedajúcu ich povinnostiam. Okrem toho právo fyzickej osoby alebo právnickej osoby na začatie trestného konania proti konkrétnej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd. Inými slovami, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá podala trestné oznámenie, nemá právny nárok na to, aby sa na základe jej trestného oznámenia začalo trestné stíhanie alebo vznieslo obvinenie konkrétnej osobe. Na druhej strane je však vždy úlohou a povinnosťou orgánu činného v trestnom konaní posúdiť všetky okolnosti daného prípadu a rozhodnúť postupom súladným s Trestným poriadkom (napr. II. ÚS 42/00, I. ÚS 158/05).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2014